

Verslag conferentie Ouderen in de Wijk – 26 april 2018

- Ronde 1, Workshop 1: Hoe kijken ouderen aan tegen “het instituut Bibliotheek”

De Koninklijke Bibliotheek heeft Stichting GetOud onderzoek laten uitvoeren naar interesse in en gebruik van de bibliotheek onder een groep groeiende ouderen: de 75-plusser.

Ingrid Meijering van *GetOud* begint de workshop met cijfers over ouderen en gebruikt hiervoor als bron het CBS. Zie voor een overzicht van de cijfers de presentatie. Er wordt vervolgd met de bevindingen van het onderzoek: Hoe kijken ouderen aan tegen “het instituut Bibliotheek”.

Download het onderzoek op: www.getoud.nl

Waarom gaan ouderen naar de bibliotheek?

Eén van de onderzoeksuitkomsten is de sociale functie van de koffiehok. Ouderen komen er graag voor tijdverdrijf en de gezelligheid. Daarnaast volgen ouderen ook cursussen in de bibliotheek over bijvoorbeeld het gebruik van de iPad of mobiele telefoon. Maar ook voor exposities komen ouderen graag naar de bibliotheek, een voorbeeld van zo een expositie is: ‘Ouderen en tatoeages’. Ook lezingen die overdag worden georganiseerd trekken de aandacht van ouderen. Ze hebben wel de voorkeur om zich via een folder vooraf in te lezen.

Een deelnemer van de workshop vertelt dat hij speciaal naar de bibliotheek gaat voor lessen Tai Chi. Deze worden georganiseerd door bibliotheek Amsterdam Noord waar veel Chinese ouderen wonen. Meneer ligt toe dat iedereen mag deelnemen en je niet per se Chinees hoeft te zijn.

Bibliotheek aan huis

Omdat ouderen zich willen blijven ontwikkelen lezen ze ook modernere of zwaardere lectuur. De Boek aan huis diensten zoals ‘Bibliotheek aan huis’, heeft als meerwaarde het persoonlijke contact met de vrijwilliger en gaat het minder om het boek zelf.

De coördinator ‘Bibliotheek aan huis’ van de bibliotheek Rotterdam geeft aan dat ze bekend zijn met het grote sociale aspect tijdens het langsbrengen van de boeken, maar hebben moeite met het werven van de juiste vrijwilligers. Er wordt gevraagd hoe andere bibliotheken omgaan met vrijwilligers. In Amsterdam wordt er specifiek geworven en krijgen alle vrijwilligers een cursus over omgaan met eenzame ouderen. Rotterdam wordt uitgenodigd om mee te kijken.

Waarom gaan ouderen NIET naar de bibliotheek

Het begint met onbekendheid maar ook lichamelijke klachten zoals blindheid en tranende ogen spelen een rol bij niet of weinig lezen. Daarnaast geven ouderen aan dat ze geen tijd hebben om te lezen en vermoeider zijn. Ouderen hebben ook internet thuis en zien dit als reden om hun lidmaatschap op te zeggen maar ook financiële redenen worden genoemd.

Leeftijd gerelateerde drempels en belemmeringen

Openbaar vervoer is in de grotere steden beter geregeld dat in de kleine steden maar desondanks moeten ze soms toch nog een stuk lopen. Als ouderen gebruikmaken van speciale taxi’s, moeten ze voor de terugreis wel erg lang wachten op deze taxi’s. De ouderen geven ook aan dat ze niet meer veel fietsen maar met de auto brengt weer hoge parkeerkosten met zich mee. Een deelnemer voegt

hieraan toe dat de bibliotheek bus een uitkomst is maar wenst wel meer grootletterboeken.

Tips van ouderen

Ouderen zouden graag zien dat medewerkers persoonlijk reclame komen maken voor de bibliotheek in de wijkverenigingen: "Door overdag een lezing te houden of presentaties te geven, kun je onbekendheid wegnemen". In kranten en tijdschriften kan ook achtergrondinformatie worden vermeld en niet alleen via internet. De bibliotheek kan inactieve leden proactief benaderen en opbellen met de vraag: "Waarom komt u niet meer?" of ouderen die al heel lang lid zijn belonen. Een deelnemer vraagt of een gratis openbaar vervoer voor 65-plussers geen uitkomst is, het openbaar vervoer in Rotterdam is namelijk ook gratis vanaf 65 jaar.

Ouderen geven ook praktische tips zoals verbeterpunten voor de bibliotheekinrichting, namelijk gekantelde boeken waardoor je titels gemakkelijker kunt zien. Of meer stoelen/banken/krukken om tijdens het zoeken even te kunnen rusten. Tot slot willen ouderen ook meedenken over de programmering, richt bijvoorbeeld een raad van advies van ouderen op.

Stellingen en discussie

1. *Ouderen moeten gezien worden als aparte doelgroep voor activiteiten in de bibliotheek.*
"Ik wil niet als een echte oudere benaderd worden maar ben wel blij dat het programma voor ouderen zo uitgebreid is de laatste jaren". "In de bibliotheek in Amsterdam Noord is er een geweldige gastvrouw. Als ik niet kom word ik opgebeld " is er iets aan de hand" het persoonlijk contact is juist fantastisch.
2. *Ouderen vinden het prettig als grootletterboeken op een aparte plek staan?*
Alle oudere in de zaal beamen dat ze het geen punt vinden maar juist fijn.
3. *Ouderen willen periodiek benaderd worden door de bibliotheek*
"Niet periodiek, alleen als je al elke week of regelmatig komt, dan wel".
"Elke week kwam er een oudere meneer de krant lezen en op een dag kwam hij niet meer. Omdat er geen contactgegevens van die meneer zijn en hij was ook geen lid was van de bibliotheek weten wij niet hoe wij met hem in contact kunnen komen".
4. *Ouderen willen betrokken worden bij de programmering*
"Ouderen die zelf lezingen geven aan andere ouderen"